

fiz Uzluk), İstanbul 1997, s. 134-139, 152-158; Franklin D. Lewis, *Rumi: Past and Present, East and West*, Oxford 2000, s. 96-118; Sezai Küçük, *Mevlevîliğin Son Yüzyılı*, İstanbul 2003, s. 280; Ahmet Akşit, "Mevlevî Yazarların Seyyid Burhâneddîn'in Kayseri'ye Gidişi Hakkındaki Rivayetlerine Dair", *TİD*, XIX/1 (2004), s. 1-8; Tahsin Yazıcı, "Tirmizî", *İA*, XII/1, s. 389-390; Necîb Mâyîlî-Herevî, "Burhân-ı Muhaqqık", *DMBİ*, XII, 59-61.

SEMİH CEYHAN

SEYYİD EBÛBEKİR DEDE

(ö. 1189/1775)

Mevlevî şeyhi.

1117 (1705) yılında Kütahya'da doğdu. Kütahya'nın Köprüviran (Köprüören) köyünde medfun Pîr Baba Sultân-ı Horasânî'nin neslinden gelen babası Seyyid Ahmed Efendi, Halvetî şeyhi Bahşî Efendi'nin halifesidir. Annesi Şerife Emine Hanım, Seyyid Câfer Battal Gazî soyundan Seyyid Hüseyin Efendi'nin kızıdır (Sahih Ahmed Dede, s. 206-207). Seyyid Ebûbekir 1133'te (1721) Köprüviran'dan Tavşanlı kasabasına giderek Sıdkı Dede'nin dervişi oldu. Daha sonra babasının delâletleyle diğer kardeşleri Seyyid Ömer ve Osman Efendi ile birlikte Kütahya'ya geçip Mevlevîhâne şeyhi Sâkîb Dede'ye intisap etti. Onun vefatının ardından yerine geçen büyük oğlu Şeyh Ahmed Hâlis Efendi'ye biatını yeniledi. İcâzet aldıktan sonra Konya'ya gitti ve Mevlevî Âsîtanesi postnişini Çelebi IV. Mehmed Ârif tarafından Mevlânâ Türbesi'nin perdedarlık hizmetine getirildi. 1159 (1746) yılında Mehmed Ârif'in yerine geçen Ebûbekir Çelebi tarafından Yenikapı Mevlevîhânesi şeyhliğine tayin edilince kardeşi Osman Efendi ile beraber İstanbul'a gitti. Ardından diğer kardeşi Ömer Efendi oğlu Sahih Ahmed'i yanına alarak Kütahya'dan İstanbul'a geldi. Bu tarihten itibaren İstanbul Mevlevî dergâhlarında Kütahyalı şeyhler dönemi başlamış oldu. Ebûbekir Dede, 1161'de (1748) evlendiği Âtike Hanım'ın üç yıl sonra vefatı üzerine Galata Mevlevîhânesi postnişini Sırrî Abdülbâki Dede'nin küçük kızı Saide Hanım ile ikinci evliliğini yaptı, böylece iki melevîhâne arasında bir bağ kuruldu. Yenikapı Mevlevîhânesi'nde yaklaşık otuz yıl şeyhlik yapan Ebûbekir Dede 3 Receb 1189 (30 Ağustos 1775) tarihinde vefat etti ve Yenikapı Mevlevîhânesi hazîresine defnedildi. "Zâtı gibi bir adîmül-mesal târîh oldu bu / Eyleyip tekmi'l devrin geçti Bûbekir-i azîz" beyti vefatına tarih düşürülmüştür (a.g.e., s. 216-217). Ebûbekir Dede'nin *Merâtib-i*

İnsâniyye ve Menâkıb-ı Kudsiyye adlı bir eseri olduğu kaydedilmektedir (Mehmed Süreyya, II, 428).

Seyyid Ebû Bekir Dede'nin Yenikapı Mevlevîhânesi'ne postnişin tayin edilmesinden tekkelerin kapatıldığı tarihe kadar (1925) yaklaşık 180 yıl bu dergâhın şeyhliği onun soyundan gelenler tarafından yürütülmüştür. Oğulları Ali Nutkî, Abdülbâki Nâsır ve Abdürrahim Kühnî dedeler sırasıyla Yenikapı Mevlevîhânesi'ne şeyh olmuş; Abdülbâki Nâsır Dede neslinden Osman Selâhaddin Dede, Mehmed Celâleddin Dede ve Abdülbâki (Baykara) Dede aynı dergâhta meşihat makamını üstlenmiştir. Ebûbekir Dede'nin kardeşleri Seyyid Ömer ve Osman dedelerin neslinden de aynı kültür ve irfan dairesine mensup önemli şahsiyetler yetişmiştir. Seyyid Ömer Dede'nin oğlu ve *Mecmûâtü't-tevârîhi'l-Mevleviyye* müellifi Sahih Ahmed Dede, Yenikapı Mevlevîhânesi'nde aşçı dede olmuş, Ali Nutkî, Abdülbâki Nâsır ve Şeyh Galib'in terbiyesinde önemli katkılarda bulunmuştur. Sahih Ahmed Dede'nin oğlu Kudretullah Dede ile torunu Atâullah Dede, Galata Mevlevîhânesi'nde postnişinlik yapmıştır. Seyyid Ebûbekir Dede'nin küçük kardeşi Osman Dede'nin üç oğlundan Tarikatçı Mehmed Dede, Yenikapı Mevlevîhânesi'nde neyzenbaşı olmuş, Şükûfeci Hüseyin Dede ve âyinhan Râif Dede çeşitli görevler üstlenmiştir (Ali Nutkî Dede – Abdülbâki Nâsır Dede, s. 28-29). Ebûbekir ve Osman Dede neslinin Yenikapı Mevlevîhânesi'nde, Ömer Dede neslinin Galata Mevlevîhânesi'nde postnişin olmasıyla Kütahyalı Mevlevî ailesi her iki dergâha da hâkim olmuştur. Ebûbekir Dede ailesi birçok bürokratin Mevlevîliğe intisabını temin etmiş, bu sayede Mevlevîlik devlet tarafından desteklenen itibarlı bir kurum olma özelliğini son dönemlere kadar sürdürmüştür.

BİBLİYOGRAFYA :

Ali Nutkî Dede – Abdülbâki Nâsır Dede, *Defter-i Derûşân*, Süleymaniye Ktp., Nâfiz Paşa, nr. 1194, s. 28-29; Sahih Ahmed Dede, *Mecmûâtü't-tevârîhi'l-Mevleviyye*, Mevlânâ Müzesi Ktp., nr. 5445, s. 206-207, 216-217; Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmanî* (haz. Nuri Akbayar, s. nşr. Seyit Ali Kahraman), İstanbul 1996, II, 428; Mehmed Ziyâ, *Yenikapı Mevlevîhânesi*, İstanbul 1329, s. 143; Hüseyin Vassâf, *Sefîne-i Evliyâ* (haz. Mehmet Akkuş – Ali Yılmaz), İstanbul 2006, V, 237; Sezai Küçük, *Mevlevîliğin Son Yüzyılı*, İstanbul 2007, s. 109-110, 215; Ekrem Işın, "İstanbul'un Mistik Tarihinde Mevlevîhaneler", *İstanbul*, sy. 4, İstanbul 1993, s. 128; Mustafa Erdoğan, "İstanbul'da Kütahyalı Bir Şeyh Ailesi: Seyyid Ebûbekir Dede ve Ahfâdi", *İstanbul Araştırmaları*, sy. 7, İstanbul 1998, s. 125-134.

SEZAI KÜÇÜK

SEYYİD EMÎR ALİ

(bk. EMÎR ALİ, Seyyid).

SEYYİD HÂRUN

(ö. 720/1320)

Seydişehir'in kurucusu, mutasavvif.

Hayatı hakkında bilinenler, kardeşi Seyyid Bedreddin'in dokuzuncu kuşaktan torunu Abdülkerim b. Şeyh Mûsâ'nın 962 (1555) yılında kaleme aldığı *Makâlât-ı Seyyid Hârûn* adlı esere dayanmaktadır. Abdülkerim b. Şeyh Mûsâ eserini Seyyid Hârûn hakkında pîrlerden, sâlihlerden ve azizlerden duyduğu bilgilerden derleyerek oluşturduğu Farsça evrakı Türkçeye çevirmek suretiyle yazdığını belirtmektedir (*Makâlât*, s. 22).

Makâlât'ta Seyyid Hârûn'un baba tarafından İmam Mûsâ el-Kâzım'ın, anne tarafından Veysel Karanî'nin soyundan geldiği ifade edilir. Esere göre Seyyid Hârûn, Horasan civarında âdil bir hükümdar iken atalarının mezarını ziyareti sırasında gâibden gelen bir ses tarafından kendisine Anadolu'ya giderek Küpe dağı civarında bir şehir kurmasının emredilmesi üzerine emirliği terkederek yanında kırk dervişi ve kardeşi olduğu halde yollara düşer (s. 23-24). Bir bulutun rehberliğinde Bağdat'a gelir ve burada anne tarafından Veysel Karanî, baba tarafından İmam Ca'fer es-Sâdık soyuna mensup Şeyh Emîr Alâeddin'in misafiri olur. Kırk gün Bağdat'ta kaldıktan sonra Konya'ya gitmek için yola çıkar. Yol boyunca Türkmen nüfusun yoğun olduğu bölgelerde pek çok köy ve bu köylerde tekkeler kurar. Nihayet 702 (1302) yılı civarında Konya'ya gelir. Ahmed Fakih'in türbesini ziyaret eder. Yaklaşık iki yıl Konya'da kalıp 705 (1305) yılının ilkbaharında (Bayrakdar, s. 280) Küpe dağı civarına ulaşır. Elite (Vervelit) isimli antik bir şehrin kalıntılarını kullanarak halifelerinin ve bölge halkının yardımıyla Seydişehir'i kurar. Seyyid Hârûn'un Seydişehir'e geldiği sırada bölgede Eşrefoğlu Hükümdarı Mübârizüddin Mehmed Bey (1302-1320) hüküm sürmekteydi.

Makâlât'ta şehrin kuruluşu sırasında Seyyid Hârûn'un pek çok keramet gösterdiği ve bazı ilâhî işaretlerle kendisine şehrin planının verildiği aktarılır, şehrin kuruluşu ayrıntılı biçimde anlatılır (s. 36-53). Seyyid Hârûn şehrin ilk nüvesi olarak kale, mesjid, medrese, zâviye, hamam ve ba-

zi evler inşa eder. Eserde bu tarz örneklerin verilmesi Seyyid Hârûn'un şehir kurucu derviş vasfına yapılan vurgu şeklinde değerlendirilebilir. Seydişehir'in fizikî yapısının Seyyid Hârûn Külliyesi'nin etrafında gelişmiş olması ve Anadolu Selçuklular döneminde bu bölgede bir şehrin mevcut olmaması şehrin onun tarafından kurulduğunun bir göstergesidir. Seyyid Hârûn'un şehrin kuruluşundan sonra inzivaya çekildiği, namazlarını cemaatle tekkesinde eda ettiği, hiç kimseye konuşmayıp tefekkür içerisinde ömrünün kalan kısmını burada geçirdiği belirtilmektedir (a.g.e., s. 57). Türbe kitabesinden anlaşıldığına göre Seyyid Hârûn 23 Rebiülevvel 720 (3 Mayıs 1320) tarihinde vefat etmiştir (Oral, IV [1952], s. 154). Türbesi muhtemelen aynı yıl içerisinde vasiyeti üzerine tekkesinin bulunduğu yere inşa edilmiştir.

Anadolu'nun en eski seyyid ailelerinden birinin atası olan Seyyid Hârûn'un bir tarikât mensubu olup olmadığı konusunda bilgi bulunmamaktadır. *Makâlât*'ın "Sülûk-i Hârûn alâ tarik-i Muhammed Mustafa" başlıklı ikinci bölümünde onun Hz. Peygamber'in yolunu takip ettiğine dair bilgilerin yer alması Seyyid Hârûn'un Üveysîliğine yapılan vurgu şeklinde değerlendirilmelidir (Bayraktar, s. 282). Seyyid Hârûn'un gerek yaşadığı dönemde gerekse daha sonraki dönemlerde fikirleri, hayat tarzı ve sahip olduğu misyonla toplum nezdinde önemli bir yeri olduğu anlaşılmaktadır. O, sadece şehir kurucu bir derviş tipi değil diğer pek çok noktada belirleyici bir önder, ilâhî sırlara vâkıf, doğru yola iletici, duasıyla şifa veren, yoksulları gözetten bir velîdir. Maya ismi verilen köyü kurduğunda buranın halkına sütten nasıl yoğurt ve peynir yapıldığını öğrettiğine dair verilen bilgi oldukça ilginçtir (*Makâlât*, s. 33). Seyyid Hârûn'un bir diğer özelliği bölgedeki gayri müslimlere karşı sa-

vaşan bir gazi-derviş olmasıdır. Gerek Seydişehir'e ilk geldiğinde gerek şehri kurduktan sonra kâfirlerle savaşmış, halifelerine de onlarla savaşmayı emretmiştir (a.g.e., s. 34-35, 58).

Makâlât'ta verilen bilgilerden Seyyid Hârûn'un dönemin siyasî çevreleriyle yakın ilişki kurduğu anlaşılmaktadır. Eşrefoğlu Mübârizüddin Mehmed Bey, başlangıçta Seyyid Hârûn'dan çekinip düşmanca bir tavır takınmasına rağmen sonradan onun iktidar hırsı içinde olmayıp dervişlikten başka gayesi bulunmadığını görünce en büyük destekçisi olmuş (a.g.e., s. 44-51), Seydişehir'de kurulan külliye için Seydişehir ve Beyşehir'de vakıflar tahsis etmiştir. Seyyid Hârûn'un Turgutoğulları ile de yakın ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Bu ailenin pek çok ferdinin Seyyid Hârûn Türbesi'nde gömülü olması bu yakınlığın siyasi olmaktan ziyade mânevî olabileceğini düşündürmektedir. Karamanoğlu II. İbrâhim Bey'in Ulukilise köyündeki arazileri, İbrâhim Bey'in âzatlı kölesi Bahadır Ağa'nın Seydişehir Yenice köyündeki bir çiftliği Seyyid Hârûn Tekkesi'ne vakfetmesi (Erdoğan, VII [1992], s. 84) onun bu beylik nezdinde de itibar sahibi olduğunu göstermektedir. Seyyid Hârûn'un çevredeki diğer sülûflerle de münasebet kurduğu anlaşılmaktadır. Bunlardan biri Seydişehir'e bağlı Mahmud Hisar köyünde tekkesi bulunan Didiği Sultan'dır. Didiği Sultan menâkıbına göre kendisi Anadolu'ya geldiğinde Seyyid Hârûn ile karşılaşmış, ölümünden sonra onun cenaze namazını kılmıştır (Oda-başı, sy. 1 [1998], s. 369). *Makâlât*'ta ise Seyyid Hârûn ile Didiği Sultan arasında yakın bir dostluk olduğu, Didiği Sultan'ın ölümünü duyunca çok üzülen Seyyid Hârûn'un, gıyabında onun cenaze namazını kıldığı belirtilmektedir.

Seyyid Hârûn'un yanından ayrılmayan, Seydişehir'i kurduğu sırada kendisine yardım eden dervişlerin "baba" unvanı taşımaları bunların daha ziyade kalenderî bir anlayışa sahip oldukları izlenimini uyardırmaktadır. Seyyid Hârûn ölümüne yakın bu halifelerini irşad için değişik bölgelere göndermiştir. Mahmud Seydi'yi Alâiye'ye, Zekeriyâ Baba'yı Manavgat'a, Ali Baba, Gök Seydi, Kilimpüş ve Siyah Derviş'i Teke-i'ne, Akça Baba'yı Germiyan'a, Nasibli Baba'yı Aydın'a, Gök Demir'i Adalar'a, Haydar Baba'yı Rumeli'ne yollarken gittikleri yerlerde hak yolundan ayrılmamalarını, cihad etmelerini ve yoksulu gözetmelerini tavsiye etmiştir (*Makâlât*, s. 58-61). Halifelerin gönderildiği merkezler dikkate alındığında Seyyid Hârûn'un Akdeniz ve Ege bölgelerinin İslâmlaşma sürecindeki etkisi açık biçimde ortaya çıkar.

Makâlât'ta belirtildiğine göre Seyyid Hârûn'un Halife Sultan adlı bir kızı babasından sonra müridler arasında yapılan oylamayla tekkenin şeyhi olmuş ve bu görevi yaklaşık kırk yıl sürdürmüştür (s. 56-63). Seyyid Hârûn'un kardeşi Seyyid Bedreddin onunla birlikte Anadolu'ya gelmiş ve Konya'da Hatunsaray yakınlarında vefat etmiştir (a.g.e., s. 31-33). Tekkenin idaresi Halife Sultan'ın ardından *Makâlât*'ın yazarı Abdülkerîm'in büyük dedesi Şeyh Mûsâ'ya geçmiş, Şeyh Mûsâ'dan sonra bu aile tarafından sürdürülmüştür. Osmanlı Devleti, Seyyid Hârûn'un evlâtlarına büyük saygı göstermiş, Eşrefoğulları ve Karamanoğulları döneminden beri mevcut olan vakıfları onayladığı gibi yeni vakıflar tahsis etmiştir. Seyyid Hârûn Zâviyesi XVI. yüzyılda Seydişehir ve Bozkır bölgesinin en zengin vakfıydı. Seydişehir'in merkezindeki derici, fırıncı, değirmenci vb. esnafın kontrolü bu ailenin eline verilmişti ve aile fertleri her türlü vergiden muafı (Erdoğan, *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı*, s. 98-99). Seyyid Hârûn'un Seydişehir'de kurduğu medrese de ailenin önemli faaliyet merkezlerinden biriydi; Seyyid Hârûn neslinden gelenlerin ders verdiği bu medrese bölgenin meşhur bir eğitim kurumuydu (a.g.e., s. 165-166). Seyyid Hârûn'un ailesinden bir ikinci kolun Seydişehir dışında Konya sahrasındaki konar göçer Atçeken oymakları arasında yaşadığı görülmektedir. Tahrir defterlerinde "cemâat-i evlâd-ı Seyyid Hârûn" şeklinde kayıtlı olan bu grup Seydişehir yakınlarındaki Turgut kazasında ve civarında yaşamaktaydı (BA, TD, nr. 387, s. 244; Karadeniz, LXII/233 [1998], s. 34-39).

Makâlât-i Seyyid Hârûn'un ilk iki sayfası (Manisa İl Halk Ktp., nr. 1390)

BİBLİYOGRAFYA :

BA, CE, nr. 9980, 24550; Abdülkerim b. Şeyh Mûsâ, *Makâlât-ı Seyyid Hârûn* (haz. Cemal Kur-naz), Ankara 1991; Abdurrahman Ayaz, *Seydişehir Tarihi: Makâlât-ı Seyyid Harun Velî-Müder-ris Eş Şeyh Hacı Abdullah Dehlevî Hazretleri-nin Hayatı, Seydişehir 1977*, s. 15-82; Mehmet Önder, *Seydişehir Tarihi*, Ankara 1986, s. 96-121; a.mlf., "Seydişehir'de Seyyid Harun Külli-yesi, Vakıfları ve Bânisi", *VD, XX* (1988), s. 13-28; Suraiya Faroqhi, *Osmanlı'da Kentler ve Kent-liler* (trc. Neyyir Kalaycıoğlu), İstanbul 1993, s. 44-45; M. Akif Erdoğan, *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı (1522-1584)*, İzmir 1998, s. 98-99, 165-166; a.mlf., "Seydişehir Seydi Ha-run Külliyesi Vakıfları Üzerine Bir Araştırma", *TİD, VII* (1992), s. 81-132; Mehmet Bayrakdar, "Seyyid Hârûn Velî ve Türbesi", *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Merkezleri Kongresi Bildirileri: 23-27 Eylül 2002*, Ankara 2004, s. 277-285; Rüya Kılıç, *Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler*, İstanbul 2005, s. 60; Ferit Uğur, "Seydişehirinin Kuruluşu", *Konya*, sy. 4, Konya 1936, s. 226-229; M. Çağatay Uluçay, "Makâlât-ı Seyyid Ha-run", *TTK Belleten, X/40* (1946), s. 749-778; Na-ci Kum, "Doğduğum Şirin Memleket: Seydişehir", *Konya*, sy. 118-119 (1948), s. 21-29; Rüş-tü Ergen, "Seydişehir'in Kuruluşu", a.e., sy. 125-126 (1949), s. 14-15; Zeki Oral, "Turgut Oğulla-rı", *TTK Bildiriler, IV* (1952), s. 140-157; a.mlf., "Turgut Oğulları, Eserleri-Vakfiyeleri", *VD, III* (1956), s. 31-64; R. Hüseyin Ünal, "Seyyid Harun Camii ve Önündeki Üç Kümbet", *STY, VI* (1976), s. 45-65; Safa Odabaşı, "Didiği Sultan Menâkıb-nâmesi'nin Konyalı Seyyid Mustafa Rüşdi Tara-fından Yapılan Manzum Tercümesi", *Yeni İpek Yolu*, sy. 1, Konya 1998, s. 365-403; Hasan Basri Karadeniz, "Seydişehir'in Kurucusu Seyyid Ha-run'un Evlâdları", *TTK Belleten, LXII/233* (1998), s. 31-39.

HAŞİM ŞAHİN

şahın kendi vakfına alınmış, fakat Hasan Paşa Hanı adı değiştirilmemiştir.

Hafif eğimli bir arsa üzerinde fevkanî olarak ele alınan medrese bir sıra taş, iki sıra tuğla malzemeye inşa edilmiş almaşık örgülü duvarlara sahiptir. Cephelerde dışa açılan dikdörtgen pencereler tuğla-dan sivri kemerli alınlıklı olup kesme taş sövelidir. Yapı üstte tuğladan iki sıra kirpi saçakla çevrelenmiştir. Batıya bakan ön cephede eğimden kazanılan alt kat kesme taş kaplanmıştır. Eksenden sağa kaymış kapı yuvarlak kemerli açıklığa sahiptir. Kapı üzerinde 1158 (1745) yılını veren şair Ni'met'e ait dokuz beyitlik ta'lik hatlı mermer kitâbe Hocazâde Seyyid Ahmed tarafından yazılmıştır. Üzeri beşik tonoz örtülü bir koridordan sonra merdivenler-den çıkılarak medresenin fevkanî avlusuna ulaşılır. Girişin üzerinde yer alan ve önü iki sütuna oturan kemerle avluya açılan bir eyvan gibi ele alınmış olan bu birimin zemin medresenin diğer birimlerinden yüksek tutulmuş olup üzeri aynalı tonozla örtülmüştür. Batı yönünde cepheye açılan iki pencere bu birimden güneyde yer alan dersane / mescid mekânına yuvarlak kemerli bir kapı ile geçilmektedir. Kapının üstünde iki satırlık bir kitâbe mevcuttur. Kare planlı dersane / mescidin üzeri içten yivli tromplarla geçişi sağlanan, dıştan sekizgen kasnaklı kubbe ile örtülmüştür. Üç yöne ikişer pencere, batı yönünde ise üç pencere ile dışa açılan mekân cephede kes-

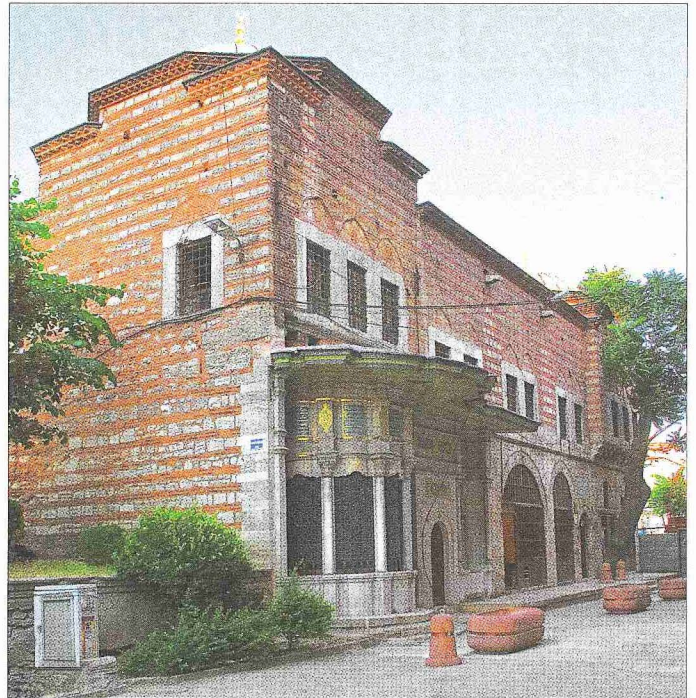
me taş konsollarla hafif öne çıkarılmıştır. Köşeye yerleştirilmiş olan mihrabın üzerinde tromplarda, kubbeye kalem işi süslemeler bulunmaktadır. Kubbe göbeğinde İhlâs sûresi, kubbe eteğinde Nûr sûresi, trompların köşelerinde oluşturulan pandantiflerde de Allah, Muhammed, dört halifenin adı, Hasan ve Hüseyin yazılıdır. Trompları oluşturan kemerlerin altı bitkisel formu zarif konsollarla dolgulanmıştır. Kalem işleri yenilenmiş olmakla birlikte dönemin sanat üslûbunu aksettirmektedir. Dershane / mescidin eskiden namaz vakitlerinde dışardaki cemaate açık olduğu bilinmektedir. Dershane / mescid mekânının güney cephesinde köşeye yakın bir konumda iki yan minareli ve iki kade-me konsollarla çıkma yapan zarif bir kuş köşkü yerleştirilmiştir.

Avlu, güney hariç diğer üç yönde yivli başlıklı mermer sütunlara oturan tuğla örül, sivri kemerli açıklıklara sahip revaklarla çevrelenmiştir. Revakların üzeri doğu ve batı yönünde aynalı tonoz, kuzey yönünde ise pandantiflerle geçişi sağlanan kubbelerle örtülmüştür. Revakların arkasında doğu, batı ve kuzey yönünde sıralanmış medrese odaları yer almıştır. Bu odalardan kuzey ve doğudakiler pandantiflerle geçilen kubbelerle örtülmüştür. Batıda ön cephede yer alan iki oda ise aynalı tonozludur. İçeride dolap ve ocak nişleri bulunan odalar yuvarlak kemerli kapı ve dikdörtgen açıklıklı birer pencere ile avluya

SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ

İstanbul'da
XVIII. yüzyılın ortalarında
yaptırılan külliye.

Sadrazam Seyyid Hasan Paşa tarafından inşa edilmiş olan külliye iki ayrı yapılar topluluğundan oluşmuştur. Beyazıt (II.) Hamamı'nın arkasında Vezneciler'de yer alan medresenin meydana getirdiği grupta sıbyan mektebi, sebîl, çeşme ve dükkânlar bulunmaktadır. Güneyde Ordu cad-desinin üzerinde ise hanın oluşturduğu grupta iki çeşme, fırın ve dükkânlar yer almıştır. Külliye Mimarbaşı Mustafa Ağa tarafından inşa edilmiştir. Medrese, sebîl ve çeşme üzerinde yer alan kitâbelere göre külliye'nin bu bölümünün inşası 1158 (1745) yılında tamamlanmıştır. Esasını hanın oluşturduğu diğer yapı grubunun inşası bânisinin sadrazamlık görevinden azılıyla yarım kalmış ve I. Mahmud tarafından 1160 (1747) yılında tamamlatılarak padi-

Seyyid
Hasan Paşa
Külliyesi –
Beyazıt /
İstanbul